

Dvacet let firmy ROKOSPOL, dvacet let výroby kvalitní stavební chemie u nás

Red.

Stav našeho hospodářství na půdorysu chemické výroby, zejména pak výroby v oblasti kvality a skutečně dosažené úrovně pokroku povrchové ochrany je lakmusovým papírkem vypovídajícím o stavu tohoto odvětví. Také posledních dvacet let existence a fungování společnosti Rokospol a.s. je ilustrujícím terénem, který plasticky informuje o všech peripetiích, prohrách, ale i naději a úspěchu tohoto průmyslového odvětví.

Firma byla založena v roce 1998 (**kontakt na 2. str. obálky časopisu**). Její zakladatel, PhDr. Antonín Kočář, CSc. (obr. 1), tehdy prohlásil, to co umí vyrobit v Rakousku, Německu i jinde musí se vyrobit i zde. Nástroje pro tento cíl měl v přesvědčení, že máme dobré chemiky, přírodovědce, dobrý výzkum a v neposlední řadě i mimořádně pracovitě a nadané lidi. Jak se tehdy říkalo, takovýto cíl si mohl dát jen laik, který dost dobře nechápal jaké peripetie to jsou, když se má postavit v areálu rozbité zemědělské farmy, tedy na zelené louce, podnik, který dnes vyrábí špičkovou produkci v oblasti nátěrových hmot a stavební chemie. Úcta ke vzdělání a k lidem, kteří byli nositeli špičkových znalostí a byli tvořiví, to byl základ a hlavní stavební kámen této filozofie.

Nutno vysvětlit, proč laik, který nikdy nepůsobil v průmyslu a který přednášel psychologii se stal odborníkem pro koncepci, rozvoj a řízení jedné z mnoha částí našeho chemického průmyslu. Jak k tomu došlo? Pan Kočář se v roce 1991 stal náhodným účastníkem jednání firmy Reichhold Chemie Wien, které proběhlo v hotelu Černigov v Hradci Králové. Firma hledala pro svou produkci nátěrových hmot svého obchodního zástupce. Po skončení školení ukázala prstem právě na Kočáře, který pak začal prodávat nátěrové systémy značky zmíněné firmy. O pět let později však byla výroba této značky zrušena a majitel obchodní sítě se značkou Durlin byl bez práce. Tehdy vzniklo rozhodnutí o vlastní výrobě.

Výrobní začátky nebyly jednoduché, ale řekněte sami, kde by nebyly, když místo znalostí o technologii výroby, chemických a fyzikálních znalostech výroby stálo jen přesvědčení a víra, že se to zvládne. Je třeba připomenout, že v tomto oboru se přestalo dařit i velkým firmám. Proč se tak stalo, to je ale již jiná kapitola.

Obr. 1

Nechme k tomu se vyjádřit pana dr. Kočáře. „Nejdůležitější důvody, které charakterizují náš trh byly dva. První: trh s nátěrovými hmotami byl v ČR svobodný, prakticky bez omezení. Tato konstelace byla živou vodou pro řadu západních firem, z nichž některé stály před svým zánikem. Možnost vyvážit své výrobky k nám a to bez omezení a tvářit se, že jsou nebeskou manou pro naše odběratele byl pro české výrobce téměř smrtelný koktejl. Spousta lidí vnímala Západ jako něco téměř nadpozemského. Připomenu vyjádření představitele nadnárodního koncernu, který v privátním rozhovoru řekl, že nechápe, jak se nám daří prodávat špatné výrobky jen proto, že mají cizí značku. A to jsme již u druhého důvodu. Spousta kapitánů průmyslu se musela začít učit co je marketing, co je živá obchodní komunikace, co to je značka atd. Přesto lze tvrdit, že jednou z největších chyb našeho průmyslu bylo nedocenení významu vlastního výzkumu a vývoje. Přesně podle přirovnání. Dobrou hospodu dělá vždy kuchař. A protože ze strany průmyslu nebyl žádný nátlak na školský systém, který by upozornil na potřeby tohoto odvětví, vznikl nám dnes poměrně hmatatelný problém. Odborníci, kvalifikovaní chemici, ale i biologové, fyzici a další profesionálové prostě nejsou, nebo je jich nedostatek.

Převládla klausovská iluze – trh vyřeší vše. Ti, kteří této iluzi podlehli, se začínají dnes divit, proč nemáme odborníky a proč je někdo neupozornil, že může pršet a oni nemají deštník. Nu což, co je tam to je tam, jak říkala jedna stará paní. Nemá cenu se zabývat chybami, které způsobily, že nemáme deštník, prostě prší. Příště se snad již poučíme. Pokud k tomu bude příležitost.“

Tak uvažuje o době minulé **PhDr. Antonín Kočař, CSc.**, který před dvaceti lety založil firmu RO-KOSPOL, a.s., v jejímž čele stojí dodnes. Při tomto významném jubileu jsme položili dr. Kočařovi několik otázek.

Pane doktore, jako představitel úspěšné generace podnikatelů, můžete nám říci, co je pro tento úspěch podstatné?

„Je nesmírně obtížné, téměř nemožné podat výklad receptu úspěšnosti v oblasti podnikání. Vždy to ale je pozitivní souhrn řady faktorů. Nesmíte onemocnět, nesmíte mít v rodině problémy atd. Musíte mít také povahu rváče, velkou vůli a pracovitost. Musíte být odolní vůči stresu a mít přirozenou intuici ke správnému rozhodnutí. Musíte se stále učit a být pokorný ke svému okolí. A tak dále. Stále si ale myslím, že slovo podnikatel, přes velkou zápornou konotaci, kterou mu dala naše doba, je svědectvím lidského hrdinství, kde skutečný význam slova podnikatel znamená něco jako sůl země. Je zde i záporná složka. Být úspěšný znamená být bohatý a tato podmínka úspěchu se v dnešní době, kde se vše přepočítává na peníze, stává chybou, nebo lépe řečeno překážkou ducha. Pro mnoho lidí je totiž bohatství vše. Dle mého názoru, považovat bohatství a absolutizovat ho je u podnikatele chybou. Být bohatým, to by nemělo být pro podnikatele cílem. Skutečný podnikatel je bohatý následně, sekundárně. Zbohatl proto, poněvadž dělal smysluplnou práci, která mu jaksi mi-

Obr. 2

mochodem, ve vedlejším produktu, přinesla i bohatství. Dá se říci, že opravdový podnikatel je svým způsobem často ten nejchudší. Musí totiž zajistit ve svém podnikání kapitál, který nemá a na který mu banka nepůjčí. Musí si tento kapitál proto zajistit na úkor sebe a svých bližních. Dnes máme poměrně širokou vrstvu rentiérů, kteří získali majetek třeba jen proto, že vlastní v Praze dům, byt, nebo byli u toho, když se majetek převáděl ze socialistického vlastnictví do privátu. Všem těmto lidem se říká podnikatelé, protože jsou bohatí a nezkoumá se, jak a za jakých okolností kdo přišel k majetku. Je mi proto líto, že řada lidí chápe označení a význam slova podnikatel, jako něco obsahově nepěkného. Skuteční podnikatelé si to nezaslouží.

Nebo pohled z jiného úhlu. Vždy mi připadali směšní ti lidé, kteří naříkali, že když chodili do kostela, tak nemohli studovat, dostali špatné posudky apod. To vše je pak často důvodem pro vysvětlení, racionální odůvodnění před sebou samým a před svými blízkými, proč se mi nepodařilo třeba vystudovat. V kontextu doby dnes slyšíme někdy něco podobného: nemám kapitál, neměl jsem příležitost něco ukrást, neberu úplatky atd. Být podnikatelem je příležitost dělat smysluplnou práci. Tu ale může dělat každý z nás i jako zaměstnanec.“

Obr. 3

Sledovat Vaši firmu znamená sledovat kontinuální vzestup, postupný nárůst výroby, produktů atd. Dokážete si představit, že by jste mohl být ve svém vývoji ještě víc progresivnější a úspěšnější?

„Vždycky můžete být úspěšnější a ještě lepší. Osobně jsem přesvědčen, že se nám podařilo na této cestě být celkem dobří. Vyrábíme téměř 9 kilotun stavební chemie a něco málo přes 5 kilotun nátěrových hmot. To vše se musí někde vyrobit, někde dopravit a někde i prodat. Výroba se musí harmonicky zorganizovat z pohledu surovin, skladu a financí. Někdo musí organizovat vývoj nových produktů. Veškeré výrobky pochází totiž výlučně z našeho podnikového výzkumu. Pak je zde problém se zaměstnanci, kteří v chemické výrobě nepracovali. Náš vývoj lze, alespoň v začátku, zcela určitě přirovnat k vlaštovčímu hnízdu. V rozbité zemědělské farmě jsme postupně opravovali, bourali, stavěli, vymýšleli výrobní technologii, čím vyrobit a co vlastně vyrobit.“

Přesto mohu konstatovat, že naše výsledky mohli být i lepší. Mohli být ale i horší, nebo taky jsme mohli skončit. Konkurence si nás nejdou vyhlédla a pokusila se nás zlikvidovat. Někdy to bylo prostřednictvím úředníků, jindy zase s využitím PČR, nebo dokonce i SZ, exekutorů a dalších, dá se říci téměř zločinných kruhů. Naše doba má jednu předvídatelnou charakteristiku. Můžete si kohokoliv koupit, když znáte jeho cenu. Třeba ČIŽP byla infiltrována naší konkurencí, která si koupila jednoho úředníka. Ten v rámci svých pracovních povinností jezdil po našich zákaznících a všude měl jedno vystoupení. Pokud budete brát zboží od firmy Rokospol a.s., budete mít problémy. Ale já to s vámi myslím dobře. Proto Vám doporučuji tuto německou firmu, která nemá žádné problémy s životním prostředím. Musíte si taky uvědomit, že já osobně jsem byl v mimořádné péči konkurence. Byl jsem 2x, vždy po dobu šesti let, trestně stíhán.

Obr. 4

Aby se vždy po této zbytečně dlouhé době prokázalo, že jsem, nebo jsme zcela nevinní. Ano i toto je odvrácená tvář podnikatelského světa. V kapitalismu, kde jde o peníze se vždy nepracuje v rukavičkách. Dříve si nás konkurence nevyšímala. Když, tak se o nás vyjadřovala jako o garážové výrobě v zemědělském kravínu. Dnes mne, představte si i docela těší, když se dozvíme jaké pomluvy se o nás šíří. Ano, již nejsme garážová výroba a představujeme docela slušný objem výroby a do budoucna budeme jistě ještě lepší. Těší nás, když v rámci výběrových řízení se setkáváme dokonce i s majiteli větších firem, kteří, když zjistí koho mají před sebou, tak neváhají a osobně se angažují.

Dnes můžeme akademicky diskutovat, zda-li bychom byli několikanásobně větší, nebo jen trochu větší, pokud by náš vývoj byl bez různých vnějších faulů. Myslím si ale, že to, bohužel, k podnikání patří. Nikomu nepřidá účelové trestní obvinění. Na druhé straně jsem měl štěstí a spolupracoval jsem a spolupracujeme s velmi dobrými lidmi. Jako byl pan Sobek nebo pan Štengl z AV ČR, pan prof. Rybníkář a řada dalších. Život je prostě takový, je o pozitivních, ale i negativních vlivech a okolnostech.“

Jaké okolnosti jsou podle Vás důležité z hlediska dalšího rozvoje, zejména v oblasti povrchové ochrany?

„Jsme svědky velmi progresivního a rychlého vývoje, a to i v naší firmě (obr. 2 až 8). Ten nemá historické srovnání. Je to znak této doby. O to víc musíme dbát na to, abychom nezůstali stát, nezůstali v roli statického diváka. Potřebujeme lidi oddané vědě, kteří vidí své životní poslání v dobrodružství přírodovědného poznávání, lidi zapálené pro svůj obor. Když srovnávám pracovní výkonnost třeba čínského pracovníka, a je jedno zda-li se jedná o dělníka, manažera, nebo výzkumníka, vždy mi vy-

Obr. 5

cháží, že jejich motivace je o řád vyšší. Tato konstelace pro nás nevychází dobře a pokud to tak mohou říci, Číňané nám dnes začínají ukazovat záda.

Povrchová ochrana je dnes průsečíkem řady oborů. Je to klasická anorganická chemie, nanotechnologie, fyzikální chemie, mikrobiologie a celá řada dalších oborů. Dnes již nestačí chápat co to je dobrá receptura, jak se tvoří a jak se s ní pracuje. V prostoru, kde se tvoří nové a překvapující produkty, které jsou z hlediska svých benefitů pro zákazníka tím pravým ořechovým, je třeba přicházet s novými podněty, které čerpáte v tzv. interdisciplinárním prostoru, kdy spojíte třeba nanotechnologii s hybridními pryskyřicemi.“

V minulosti stála vaše společnost v popředí Svazu výrobců a distributorů. Bylo překvapující, že jste na tuto aktivitu zhruba po pěti letech resignovali.

„Ano, zde jsme přecenili své možnosti. Den má 24 hodin, aktivity Svazu musel někdo řídit, koordinovat a plánovat. Tato činnost nás zbytečně vysilovala. Pochopili jsme, že zodpovědná práce Svazu vyžaduje soustavnou práci. Postupem doby jsme se rozhodli svůj čas věnovat výlučně rozvoji firmy a ne planému boji s byrokracií. Prostě jsme si řekli, že stav, zdraví naší firmy a její perspektiva je pro nás důležitější, než-li cokoliv jiného.

Na druhé straně stále považujeme organizovanost výrobců za něco, co je potřebné, nutné a žádoucí. Chceme ale smysluplnou organizaci, která se nesoustředí jen na výběr příspěvků a která neslouží k prosazení ega některých lidí. To je v ČR, ale nejenom u nás, velký problém.“

Jakou perspektivu dáváte svému oboru. Jaká negativa a pozitiva zde vidíte?

„Náš obor, výroba nátěrových hmot a stavební chemie je provázán s celým systémem našeho hospodářství. Bohužel. Dnes vidíme zřetelně řadu

Obr. 6

nedostatků v řízení naší společnosti. To, že máme nejnižší nezaměstnanost neznamená, že tento stav je pozitivní. Stát, víc než kdykoliv dříve, vysává z trhu práce nové a nové lidi. Prakticky se dělají nepřetržité náborové akce do armády, PČR, ale i do byrokratických struktur. Dám takový příklad. V době, kdy končil socialismus, měla jedna radnice, kterou zde nechci jmenovat 29 lidí. Dnes má tato radnice bez několika lidí 300 úředníků. Takováto konstelace nemůže přát hospodářskému rozvoji. Náklady na byrokracii jsou dnes několikanásobně větší, než-li dříve. Nemluvě o tom, že s byrokracií roste zatížení lidí a podnikatelů ve formě hlášení, kontrol a evidencí. Tento trend prakticky spotřebovává veškerou nadhodnotu, kterou odevzdává každý pracovník a každý podnikatelský subjekt.

Je to více méně přání, chtěl bych, aby naše země se dostaly pod opravdu osvícené vládcy, kteří se stanou moudrými hospodáři. Bohužel je to jen přání. Společnost si hraje na formální pravidla a důležité okolnosti unikají. Což je zase důsledek byrokratického stavu.“ ■

Obr. 7

Obr. 8

ROKO[®]

Děkujeme Vám za spolupráci

www.rokospol.com

www.natri.to

ROKOSPOL a. s.

Výrobce stavební chemie, průmyslových a nátěrových hmot

Kaňovice 101, 763 41 Biskupice u Luhačovic

tel.: +420 737 211 600 | rokospol@rokospol.cz